

ARBETSGIVARNYTT

FRÅN LIVSMEDELSFÖRETAGEN
NUMMER 3, 2021

INNEHÅLL

Från Arbetsdomstolen

- [AD 2021 nr 20](#)
- [AD 2021 nr 21](#)
- [AD 2021 nr 24](#)

EU-rätt och lagstiftning

- [Mål C-795/19 mot Tartu Vangla](#)
- [Visselblåsare föreslås få förstärkt skydd](#)

Arbetsmiljö

- [Kammarrätten i Stockholms dom meddelad den 23 juni, mål nr 278-21](#)
- [Påminnelse avseende föreskrifterna om medicinska kontroller](#)

Avtalat

- [Avtalat – samlad information och vägledning](#)

Från Arbetsdomstolen

ORSAKSSAMBAND MELLAN AVSKED OCH ANSTÄLLDS INKOMSTFÖRLUST, TROTS EFTERFÖLJANDE PROVANSTÄLLNINGAR

I AD 2021 nr 20 hade en arbetstagare avskedats från sin tillsvidareanställning. Efter detta hade han haft två provanställningar hos andra arbetsgivare. Provanställningarna upphörde utan att övergå i en tillsvidareanställning.

Arbetsdomstolen anförde att en ordning som innebär att en provanställning skulle bryta det skadeståndsrättsligt relevanta sambandet mellan en tidigare arbetsgivares brott mot anställningsskyddslagen och framtida inkomstbortfall, skulle kunna avhålla arbetstagare från att söka eller ta en provanställning. Mot bakgrund av att arbetstagaren varken felaktigt skilts från provanställningarna eller dessa upphört till följd av misskötsamhet, ansåg domstolen att det fanns ett adekvat samband mellan bolagets avskedande och arbetstagarens inkomstbortfall efter såväl den första som den andra provanställningen. I detta fall var det fråga om en mellandom, vilket innebär att huruvida arbetsgivaren brutit mot anställningsskyddslagen genom att avsluta anställningen ännu inte prövats slutligt.

RÄTT ATT AVSKEDA POLIS PÅ SEMESTERRESA SOM PÅSTOD SIG VARA SJUK

I AD 2021 nr 21 åkte en polis på en semesterresa till Seychellerna under en period som endast delvis omfattades av hans beviljade semester. Polisen hade tidigare ansökt om semester för hela perioden, men nekats. Under tiden som han var borta sjukanmälde han sig till arbetsgivaren för den vecka som inte bestod av beviljad semester. När han återkom till arbetet avskedades han från sin anställning med hänvisning till olovlig frånvaro.

Enligt rättspraxis finns det normalt skäl att avsluta en anställning när en arbetstagare som inte beviljats ledighet ändå utan giltig anledning uteblir från arbetet. Arbetsdomstolen menade att det framstod som högst osannolikt att polismannen,

efter många års dåligt mående, för första gången skulle bli arbetsoförmögen på grund av dåligt mående under den vecka under resan han inte blivit beviljad semester, för att sedan bli arbetsförmögen igen så snart resan avslutats. Det var dessutom endast polismannens egna och hans hustrus uppgifter som talade för att han var arbetsoförmögen. Vid en samlad bedömning ansåg domstolen att det i tillräcklig utsträckning var utrett att polismannen inte var arbetsförmögen på grund av sjukdom, vilket innebar att han trots nekad semester var olovligt frånvarande. Frånvaron var av sådan art att den utgjorde ett grovt åsidosättande av hans åligganden mot polismyndigheten. Det förelåg därmed laga grund för avskedandet.

ARBETSGIVARENS UTREDNING RÄCKTE INTE FÖR ATT AVSKEDA FÖRSÄLJNINGSCHEF

Rättsfallet AD 2021 nr 24 avsåg ett bolag som säljer maskiner för renhållning och underhåll av bland annat vägar. Bolaget hade avskedat sin försäljningschef eftersom de ansåg att han bland annat felaktigt ställt ut ett stort antal fakturor som inte blivit betalda, vilket syftade till att på ett felaktigt sätt höja bolagets redovisade resultat. Försäljningschefen hade också registrerat försäljningar som inte ägt rum och åsidosatt grundläggande redovisningsrutiner vid flera affärer.

Arbetsdomstolen ansåg däremot att bolaget inte lyckats bevisa sina påståenden om felaktigheter. Det fanns skäl att kritisera chefen för att han i vissa fall fakturerat kunder utan att i tillräcklig grad förvissa sig om att fakturan varit riktig, men detta ansågs inte utgöra ett grovt åsidosättande av försäljningschefens åligganden mot bolaget. Det saknades därmed skäl för avsked och det förelåg inte heller saklig grund för uppsägning på grund av personliga skäl. Bolaget fick därför betala ett allmänt skadestånd till försäljningschefen om 125 000 kr.

EU-rätt och lagstiftning

DISKRIMINERANDE ATT SÄGA UPP KRIMINALVÅRDARE MED HÖRSELNEDSÄTTNING

EU-domstolen har i mål C-795/19 mot Tartu Vangla prövat om en estnisk anstalt haft rätt att säga upp en kriminalvårdare mot bakgrund av en ny inhemsk förordning. Förordningen fastställde ett minimikrav på ljudupptagningsförmåga för kriminalvårdare och om minimikravet inte uppnåddes förelåg ett absolut medicinskt hinder för att kunna tjänstgöra som kriminalvårdare. Det var inte heller enligt förordningen tillåtet att använda korrigerande hjälpmedel vid bedömningen av hörselskärpan.

Vid prövningen erinrade domstolen att arbetsgivaren är skyldig att vidta de åtgärder som behövs i det konkreta fallet för att göra det möjligt för en person med funktionsnedsättning att få tillträde till och delta i arbetslivet, såvida sådana åtgärder inte medför en oproportionerlig börda för arbetsgivaren. I detta avseende utgjorde den estniska förordningen ett hinder för arbetsgivaren att före uppsägningen kontrollera huruvida det var möjligt att vidta åtgärder såsom att låta kriminalvårdaren använda en hörapparat, att ändra arbetsuppgifter eller att omlacera till en tjänst som minimikraven inte gällde för. Den estniska förordningen var således inte förenlig med unionsrätten och arbetsgivaren hade därmed inte rätt att avsluta anställningen.

Dom av den 15 juli 2021, Tartu Vangla, C-795/19, ECLI:EU:C:2021:606

VISSELBLÅSARE FÖRESLÅS FÅ FÖRSTÄRKT SKYDD

Regeringen har fattat beslut om en proposition om genomförandet av EU:s visseblåsardirektiv. Det föreslås en ny lag med bestämmelser om skydd för personer som i ett arbetsrelaterat sammanhang har fått del av eller inhämtat information om missförhållanden och rapporterar den.

Förslaget innebär bland annat att verksamheter med minst 50 arbetstagare ska införa interna

rapporteringskanaler som gör det möjligt för arbetstagare att slå larm inom en verksamhet på ett säkert sätt. De personer eller enheter som utses till att utgöra en intern rapporteringskanal kan antingen vara anställda hos verksamhetsutövaren eller hos någon som har anlåtats för detta för verksamhetsutövarens räkning. Det ska även finnas ett skydd mot repressalier i detta sammanhang.

Den nya lagen kommer att ersätta lagen (2016:749) om särskilt skydd mot repressalier för arbetstagare som slår larm om allvarliga missförhållanden och föreslås träda ikraft den 17 december 2021. Medelstora företag kommer att få till den 17 december 2023 att inrätta interna rapporteringskanaler, medan övriga verksamhetsutövare föreslås få till den 17 juli 2022 på sig.

Arbetsmiljö

HEMMAJÖBBARE TRÄFFAD AV LEKSAKSBIL – BEDÖMS VARA ARBETSSKADA

En tjänsteman var beordrad av sin arbetsgivare att arbeta hemifrån mot bakgrund av coronapandemin. Under tiden som han arbetade framför sin dator kastade den tvåårige sonen en leksaksbil som träffade tjänstemannens ansikte och skadade hans tand. Försäkringskassan avslog tjänstemannens ansökan om ersättning för tandvårds- och parkeringskostnader, men nu har kammarrättens majoritet bedömt att detta utgjort en arbetsskada.

I domen anförde kammarrätten att tandskadan inte var orsakad som en direkt följd av hans arbetsuppgifter, utan hade sin grund i det dagliga livets faror. Men vid tiden för olyckan utförde tjänstemannen arbete tillfälligt och på uppdrag av arbetsgivaren i hemmet. I en sådan situation saknades skäl att ställa ett högre krav på samband mellan olyckan och arbetet än vad som gäller för andra olyckor som inträffar utanför arbetsplatsen. Tandskadan hade därmed uppstått till följd av olycksfall i arbetet och utgjorde en arbetsskada.

Kammarrätten i Stockholms dom meddelad den 23 juni, mål nr 278-21.

PÅMINNELSE AVSEENDE FÖRESKRIFTERNA OM MEDICINSKA KONTROLLER

Den 1 november 2019 började de nya föreskrifterna att gälla, [AFS 2019:3](#), om medicinska kontroller. Med föreskrifterna infördes medicinska kontroller för handintensivt arbete och fler kom att omfattas av medicinska kontroller för nattarbete.

Av övergångsbestämmelser i föreskrifterna framgår att man senast den 31 oktober 2021 ska anordna medicinska kontroller för arbetstagare som sedan före den 1 november 2019 är sysselsatta i handintensivt arbete, eller är nattarbetande men inte tidigare omfattades av kraven.

För kännedom, så finns även övergångsbestämmelser gällande blyhalt i blod, arbete med kvicksilver och klättring med stor nivåskillnad (sid. 31).

Till föreskrifterna finns en [vägledning](#).

Lär dig leda dig själv och andra

Grundkurs i ledarskap

Datum: Kursstart 1: tre kurstillfällen den 4, 5 och 18 okt
Kursstart 2: tre kurstillfällen den 23, 24 nov och 9 dec

Tid: 10.00 - 17.00

Plats: Digital/distanskurs

Sista anmälningdag: 17 sep resp. 6 nov

[Hitta fler kurser och utbildningar på Mer Mat Fler Jobbs hemsida](#)

Avtalat

AVTALAT – SAMLAD INFORMATION OCH VÄGLEDNING OM KOLLEKTIVAVTALAD TJÄNSTEPENSION OCH FÖRSÄKRING

Alla ska förstå och uppskatta pension och försäkring via jobbet, även innan det behövs. Med den ambitionen har Svenskt Näringsliv, LO och PTK och bildat Avtalat. Det som tidigare hette FINFA – Svenskt Näringsliv försäkringsinformation är numera en del av Avtalat.

Den 1 januari 2021 lanserades avtalat.se. Här finns i dag information om kollektivavtalad tjänstepension och försäkring i privat sektor. På sikt kommer arbetsgivare och anställda kunna logga in på sajten för att utföra sina uppgifter. Genom att samla information från olika aktörer blir Avtalat vägen in och vägen ut för allt som rör kollektivavtalad tjänstepension och försäkring.

Avtalat erbjuder kostnadsfria webinarier med olika teman för dig som arbetsgivare.

Anmäl dig till det webinarium som passar dig och dina behov: <https://www.avtalat.se/vara-tjanster/webbinarier/>

Fördjupa ditt ledarskap (fortsättningskurs)

Datum: Tre kurstillfällen, den 26 och 27 okt samt 22 nov

Tid: 10.00 - 17.00

Plats: Digital/distanskurs

Sista anmälningdag: 9 okt

**KONTAKTA ARBETSGIVARSERVICE:
RADGIVNING@LI.SE ELLER 08-762 65 50**

**LÄS MER PÅ LIVSMEDELSFÖRETAGEN.SE
FÖR MER INFORMATION**

LIVSMEDELSFÖRETAGEN